DAILY
اراده
د افغان نشراتی مرکز ملی خپلواکه ورځپاڼه
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

سال پنجم شماره شصت وهفتم
شماره مسلسل ۶۹۶
پنجشنبه ۱۳ حوت ۱۳۸۳ هش
۲۲ محرم ۱۴۲۶ هـ ق
3 March 2005

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

رد ادعای طالبان

مسوولین دولتی ادعاهای طالبان را مبنی براین که، نیروهای آنهادرشبهای نهم ودهم حوت درشاهراه کابل- ننگرهارودرولایت فاریاب هفت تن افراد مربوط به دولت را بقتل رسانیده اند، ردمیکنند.

مفتی لطف الله حکیمی، سخنگوی طالبان بتاریخ دهم حوت ، طی یک مصاحبه تیلفونی ادعانمودکه ، شب گذشته ازسوی نیروهای آنهادرشاهراه کابل- ننگرهار درتنگی ابریشم بالای موترگزمه اردوی ملی حمله صورت گرفت که درنتیجه آن پنج تن نیروهای دولتی کشته و موترآنهاازبین رفته است.

موصوف همچنان گفت که ، درولسوالی بندرلولاش ولایت فاریاب نیزنیروهای آنهادوتن کارمنداستخبارات آن ولایت (نجیب الله، و عبدالقیوم) را ازخانه های شان بیرون نموده و بقتل رسانیده اند. ص۲

جلوگیری ازانفجار

پولیس بدخشان ازانفجار دو بمب درشهر فیض آباد جلو گیری کرده است. به گفته یک مسوول پولیس دوبمب درجوار ریاست حارنوالی مرافعه بدخشان کارگزاری شده بود. غلام بهاء الدین بهاء قوماندان پولیس بدخشان گفت تاکنون مشخص نشده است که چه کسانی این بمب ها را کارگزاری کرده است. گفته میشود که با تعیین والی جدیدبه بدخشان چنین حوادث بیشتر خواهد شد ، منشی مجید والی جدید بدخشان یکی از قوماندانان سابق حزب اسلامی میباشد که رهبری آن دردست گلبدین حکمتیار قرار دارد مردم بدخشان از این قوماندان خاطرات خوبی ندارند.

پە شمالی ولایتونو کې لاهم
د سپکو او درندو وسلو پراخې زیرمې موجودې دي

د هیواد خپلو شمالی ولایتونو کې پداسې حال کې ګڼ شمیر سرتیرې ملکي ژوند ته راستانه شوې خو لدې سره پدغو ولایتونو کې لاهم په زرګونو غیر رسمي وسله وال کسان شته دي چې د درندو او سپکو وسلو زیرمې لري دا قوماندانان د شوروي د یرغل په مهال دوډوکیدلي خو په کورنیو جګړو او ملوک الطوایفي رژیمونو کې هم فعال پاتې شوي دي او وسله والي ملیشې لري د کندز والي ویلي دي که دغه خلك ژر تر ژره بې وسلې نشي نو په سیمه کې امن د رامنځ ته کیدلو په وړاندې خنډ جوړیدای شي. خو د بغلان نوي والي بیا دولت ته وړاندیز کړی چې دډغو زیرمو د مونډنې لپاره دې د ټولنې ترمنځ داسې خبرتیا خپره کړی چې که هر چا د وسلو د زیرمو په اړه دولت ته پټ معلومات ورکړل هغه ته به انعام ورکړل شي. د روسانو له مهاله را نیولی د طالب واکمنې تر نسکوریدو پورې په زرګونو میله درندې او سپکې وسلې دې هیواد ته له بهر څخه راولیږ دول شوی. ۲مخ

نیروهای آیساف افزایش میابد

مرحله دوم افزایش نیروهای بین المللی کمک به امنیت یا ای ساف در کشور آغاز شده است. قرار است درین مرحله شماری از نیروهای ناتو به ولایات غربی کشور فرستاده شوند. گفته می شود که با اعزام و جابجایی این نیروها در غرب کشور نیروهای بین المللی کمک به امنیت تا حدود پنجاه در صد امنیت را تامین خواهند کرد. در کنفرانس خبری دیروز ایستم ارداغی نیروهای ای ساف در چوکات گروه های بازسازی ولایتی یا PRT به ولایات هرات ، بادغیس و غور اعزام خواهد شد و به این ترتیب برای تامین امنیت و کمک به بازسازی پنجاه در صد مناطق کشور همکاری خواهند کرد او گفت که ارسال نیروها به ولایت هرات اغاز شده است. ص۲

قوماندان نیروهای ای ساف گفت که درین مرحله شماری از

سرمقاله

حاکمیت تفنگ هنوزهم بر روستاها استیلا دارد

برنامه خلع سلاح وملکی سازی درکشور یکی از همان دسته مسایلی است که با وجود مساعی برخی از کشورهای دوست بعد از گذشت مدت دوسال نه تنها نافرجام باقی مانده، بلکه به همه ابعاد وجهات آن رسیدگی لازم صورت نگرفته است . همانگونه که برخی از منابع بین المللی تصریح میدارند، پروسهء کنونی دی.دی.آر به دلایل فراوانی، عرصهء دشوار وجنجال آفرینی را درآینده، برای کشور به وجود خواهد آورد.

باوجود آنکه مراجع مربوط دولتی به یاری کشورهای دوست کمک کننده وبرنامهء توسعهء سازمان ملل متحد، کارهای معینی را انجام داده اند، اما این امر تمامی همه گروه های ملیشایی مسلح غیر مسوول را شامل نشده ازیکسو بی امنیتی درکشور روز تا روز کاهش نیافته ازسوی دیگر، برنامهء ملکی سازی وجمع آوری سلاح، با کندیهای فراوان ومقطعی روبرو گردیده است .

ازین گذشته آنچه تاکنون انجام شده ، به هیچوجه نتوانسته است درتأمین امنیت وکاهش ملیشه های مسلح درسراسر کشور سهم موثری را ایفا کند .

آنگونه که منابع بین المللی تأکید میدارند، برنامهء خلع سلاح تمام ملیشه ها را دربر نگرفته وقوماندانان در روستاهای کشور، برای بقای قدرت خویش وبرای حفظ زمینه سوء استفادهء ازجمله قاچاق مواد مخدره ، قاچاق آثار باستانی ، جنگلات و تصاحب دارایی های دولتی وشخصی بیشتر از هر وقت دیگر فعالتر به نظر میرسد .

آنچه بیش ازهمه قابل تأمل واندیشه است اینست که ، نه تنها در ریشه کن کردن سیستم وشیوه های قوماندان سالاری وحاکمیت تفنگ کار موثری صورت نپذیرفته ، بلکه بصورت مستقیم وغیر مستقیم درتقویهء پایه های سیاسی وقدرت اقتصادی آنان موثریت روا داشته شده است .

درحالیکه در اوضاع کنونی ودرطی سه سال این انتظار موجود بود که در عرصه های تأمین امنیت، بازسازی قانونمداری، طرد فساد اداری ودولتی وسایر نابه سامانی ها کارهای بزرگی انجام میشد اما این مامول ها تحقق نایافته باقی مانده وآمال یک ملت برای ایجاد یک دولت قوی ونیرومند وپاسدار قانون وتأمین کنندهء امنیت وادامه دهندهء بازسازی، تأمین کار ورفاه اجتماعی در حال بدل شدن به یاس تلقی میتواند شد .

دغلو یوه بله بله ونیول شوه

یو پولیس د غلو په ډلې کې شامل و

د پولیسو ځواکونو څلور غیر مسوول وسله وال کسان د کابل ښار د اومی حوزی د مربوطات نو څخه نیولی دی د کورنیو چارو وزارت ویاند لطف الله مشعل وایی چې په نیول شوو کسانو کې د اومې امنیتی حوزی یو پولیس هم شامل دی. دغه کسان له خلکو څخه د پیسو اخیستلو پر مهال نیول شوي دي. ۲مخ

په کنړ د مخالفینو له خوا بریدونه

یا بریدکوونکی ونیسی یاخپلې دندې پریږدي

په کنړ ولایت کې په دوه جلا پیښو کې دری کسه پولیس او یو ملکی وګړی سخت ټپیان شوی دي. د کنړ والی اسدالله وفا وایی د چهارشنبه د شپې په نیمایی کې د کونړ په مرکز او د سرکانو په ولسوالی په یوه وخت د مزایلو توغول او وسله واله نښته پیل شوه. وفا وایی چې د کنړ په مرکز شپږ مزایل ویشتل شوی. ۲مخ

نشست سه جانبه،
بررسی امور مهاجرین

درنشست اخیر سه جانبه مقامات افغانستان، ایران وکمیسیاری پناهنده گان سازمان ملل متحد مسایل مربوط به مهاجرین افغان مقیم ایران مورد بررسی قرار میگیرد . ص۲

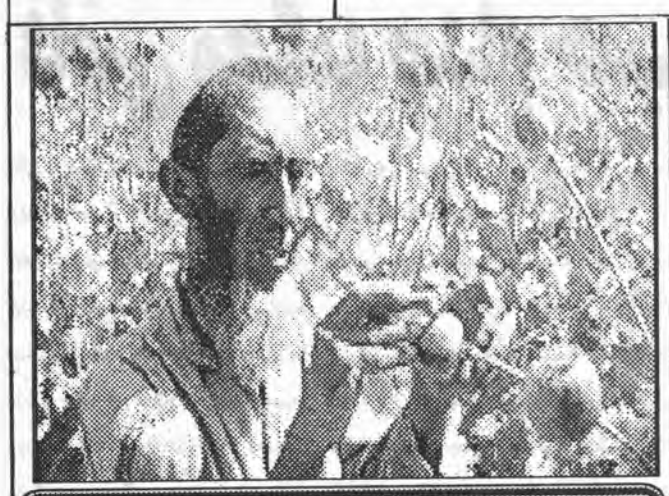

تولید مواد مخدر
ثبات د رافغانستان را با خطر مواجه میسازد

اداره مبارزه با مواد مخدر سازمان ملل متحد درگزارش تازه خود می گوید افزایش تولید مواد مخدر درافغانستان ثبات این کشور را با خطر مواجه میکند، هیات مبارزه ونظارت برمواد مخدر سازمان ملل متحد درگزارش سالانه خود که دیروز به نشر رسیده گفته است افزایش کشت کوکنار درافغانستان درسال ۲۰۰۴ میلادی ادامه یافته است درگزارش آمده است. ص۲

افغانستان به
د سارک ټرون غړی شی

د دولت د ریاست ویاند ویلی افغانستان غوښتنه کړی چې د جنوبی اسیا د اقتصادی همکاری د ټرون یا سارک ټولنی غړیتوب تر لاسه کړي. د ولسمشر د ویاند جاوید لودین په وینا افغانستان د هغه موقعیت په درلودلو سره چې لړۍ یې کولای شي چې جنوبی اسیا له منځنۍ اسیا سره ونښلوي. د سارک ټرون په ۱۳۶۴ لمریز کال په هندوستان کې رامنځ ته شو دا ټرۍ په ګډه د سیمې د ګړ اقتصادی پرمختګ لاره ده. پدغه ټرون کې هندوستان پاکستان بنګله دیش . سریلانکا. بوتان او نیپال هیوادونه غړیتوب لري چې د لودین په وینا هندوستان ددغه ټرون د عمده غړیو هیوادونو څخه شمیرل کیږي افغانستان ته د هند د بهرنیو چارو د وزیر د وروستی سفر او تر هغه وروسته هند ته د ولسمشر حامد کرزی له سفر سره ډیری داسې هڅې پیل شوی چې افغانستان او هندوستان هیوادونه تر خپل منځ غوړیدلی اقتصادی اړیکی او شریکی ګټې ولري.

نقش اداره خوب در سازمانهای مدنی و دولت

پیوسته به گذشته

میر امان الدین حیدری

در سکتورهای غیر انتفاعی و دولتی در اوایل زندگی نقش یک اداره خوب را بورد مدیریت بازی میکند.

قانون به بورد و یک تعداد قوانین فرعی برای ثبت موسسه بحیث یک موسسه خیراتی ضرورت دارد.

یک بورد دارای مسایل آتی میباشد:

- از نگاه قانون دارای شخصیت حقوقی است.
- برای بهبود پیشرفت و عملکرد موسسه قانونا حسابده است.
- جلب اعتماد دولت و حسابدهی به نیابت از سازمان که اداره میکند.
- میتواند که ازوجایب و مسولیت های شخصی دایرکتور ها در بعضی عملکرد های موسسه واتحادیه حمایت کند.

نتیجه گیری : از توضیحات فوق روشن گردید که اداره خوب یک آرزو و خیال بوده در مجموع صدفیصد رسیدن به آن مشکل است . یکتعداد محدود کشورها و جوامع نزدیک به رسیدن به اداره خوب است.

برای متیقن شدن به انکشاف دوامدار انسانی باید اقدام و حرکت برای رسیدن به همچو یک طرز تفکر کرد تا خیال و آرزو را به حقیقت رساند.در نهایت چنین نتیجه گیری میکنم که دولت ، جامعه و جامعه مدنی بشمول موسسات (NGO) برای رسیدن به آمال وارزو (vision) های مشترک شان ازراه های مختلف به هم آهنگی ، همکاری ، حمایت از همدگر نیاز شدید دارند و هیچ یک تا بهم متحد نشوند به تنهایی قدرت پوره کردن ورسیدن به اهداف نهایی را ندارند بناء هر یک از هم توقعات ودر برابر همدگر مکلفیت های دارند مثلا: جامعه نمیتواند مصارف غیر مستقیم تولید سازمان ها و موسسات را تحمل کند و برای در آمد زاشدن و یا ثروت اندوزی عده محدود خود را فقیر سازد و آینده را مثلا ایکو سیستم کشور را برای نسل های بعدی خسار مند گرداند.

همچنان دولت انر شیزم و دولت در میان دولت را نمیخواهد که هر یک به سمت متفاوت حرکت نمایند وتشتت و پراگندگی در نظام دولت داری حاکم گردد. از جا بنی نمیخواهد تمام پروژه های مصرفی و غیر عاید آوررا تمویل و پروژه های انتفاعی را به موسسات و سکتور خصوصی بدهد. در مقابل موسسات امنیت، قانون و حمایت قانونی از حقوق و وجایب شان را از دولت می طلبد تا با اطمنان با ثبات و مستمر در جامعه خد مت نمایند.

بناء برای ایجاد هم آهنگی، همکاری ، حمایت و همبستگی دولت ، جامعه و موسسات و سازمان های مدنی به یک مدیریت کارا ، موثر و با کفایت نیاز است تا منابع بشری و مادی را انسجا م و بهبود بخشد به اصطلاح مبلایزشن نماید. زیرا در سازمان و سازماندهی نیرو، قوت و طاقت پوشیده است . حال کمی مکث میکنم که مدیریت بذات خود به چه ضرورت دارد تا یک مدیریت خوب موثر با کفایت و درا ئت ایجاد شود:

پلانگذاری و تصمیم گیری : چلینج ها مشکلات و مسایل را که در پیشرو برای رسیدن به یک جامعه انکشاف یافته و جود دارد شناسایی وبر جسته نموده و واقعیت ها و حقایق جمع آوری گردد . در روشنی آن تعریف اهداف ، تدوین ستراتیژی و توسعه پلان عملیاتی صورت بگیرد. در اینجا بیشتر دولت نقش کلیدی دارد تا به سطح ملی پلان را به اختیار همه مراجع ذیدخل قرار دهد و از آنها دعوت نماید تا در کدام راستا بنا بر امکانات مادی و توانمندی های کا دری مصدر کار و خدمت میشوند.

سازماندهی : تعین آنچه باید انجام میشود ، چگونه انجام شود و چه مرجع و یا کسی آنرا انجام دهد.

رهبری : هدایت و رهبری و ایجاد انگیزه در کلیه طرف های ذینفع و رفع مشکلات.

انگیزش : ارتباطات و ارایه معلومات و افهام و تفهیم شفاف ، مستمر و پاک و حسابی بین تمام مراجع ذیربط .

کارمند گیری : شخص مناسب بوظیفه مناسب با داشتن معیارات عزل و نصب منطقی و معقول.

کنترول و نظارت : نظارت و اصلاح فعالیت ها برای اطمنان از انجام درست آنها.

اکنون که مسوده قانون و یا مقرره فعالیت موسسات (NGO) ها تحت کار است از کمسیون محترم عالی قانون گزاری خواهشمندیم تا در موارد آتی نقش حکومت و حدود صلاحیت های موسسات را مشخص و تفکیک نمایند. زیرا فعلا موسسات همه کاره و کلیات دانان هستند که از اجرای هیچ کاری خود را عاجز نمیدانند.

تعین معیارات برای اجرای فعالیت موسسات. مثلا دادن اجازه فعالیت بر مبنای تخصصی ، امکانات کادری ومالی وغیره.

ارایه شاخص ها و رهنمود برای برنامه ریزی و تعین خطوط ستراتیژی موسسات .

تعین حدود و صلاحیت ها و یا چوکات کاری قانون مند کار مند گیری و تعین معاشات. امتیازات و عزل و نصب کار مندان موسسات.

طرح ستراتیژی انتخاب رئیس، هیات رهبری تعین حدود صلاحیت های رهبری موسسات و میعاد کار و فعالیت آن زیرا موسسه شخصی نیست که از سرمایه شخصی و یا گروپ ایجاد شده باشد موسسه از مراجع تمویلی خارجی کمک بمردم افغانستان است پس دولت و مردم در آن نقش اساسی و تعین کننده داشته باشند.

طرح سیستم حسابی ، نقدی و جنسی موسسه و تعمیل حسابدهی وشفافیت در موسسه و پروژه ها. کارات را که اجرا میکنند از قوانین نافذه دولت پیروی و در ختم پروژه بررسی حسابی از جانب برسان مستقل از جانب منبع تمویل کننده و دولت اجرا گردد.

بر اورد و سنجش نهایی از مصارف ، کیفیت و کمیت کار ات انجام شده و تسلیمدهی آن به جامعه و یا دولت زیرا تمام پروژه ها باید به جامعه و مردم تسلیم داده شودو احساس مالکیت نمایند و آنرا ادامه بدهند اگر کنترول نشود به مصرف زیاد خدمت کم با کیفیت پایین و تولید ضعیف به جامعه داد ه میشودکه یک خیانت و جفا بحق مردم است نظارت و کنترول ضرب المثل خود کوزه و خود کوزه گر، خود گل کوزه در مورد موسسات (NGOs) خوب صدق میکند. ضرورت است تا نقش پارتی سوم (جانب سوم) مشخص و برجسته گردد.

این بود شمه از پیشنهادات که به توجه مقامات دولتی، موسسات و جامعه تقدیم نمود موارد را که موجه و ضرور پندارند در حین طرح و تدوین قانون و مقررات موسسات (NGO) در نظر خواهند گرفت.

با احترام

قاضی محکمه صدام حسین ترور شد

یکی از قضات محکمه رسیدگی به اتهامات صدام حسین، رییس جمهور سابق عراق، به ضرب گلوله افراد ناشناس در بغداد به قتل رسیده است.روز چهارشنبه محکمه بغداد با انتشار بیانیه ای اعلام کرد که صبح روز سه شنبه برواز مروان، از قضات محکمه رسیدگی به دوسیه رییس جمهور سابق عراق، و یکی از خویشان وی که او نیز در همین محکمه خدمت می کرد هنگام خروج از خانه خود در پایتخت عراق ترور شدند. این نخستین گزارش از قتل یکی از بیست حقوقدانی است که قضاوت در محکمه های خاص رسیدگی به جرایم مقامات رژیم سابق عراق را بر عهده دارند.اسامی قضات این محکمه ها به دلایل امنیتی افشا نشده است.آقای مروان درست یک روز پس از آن ترور شده که و خارنوال مرحله تحقیق در رسیدگی به دوسیه برزان، برادر ناسکه صدام حسین را تکمیل کرد و دوسیه او را برای محاکمه به محکمه ارجاع داد.برزان به اتهام دست داشتن در قتل عام اهالی جنوب عراق در سال ۱۹۸۲ محاکمه خواهد شد.محکمه محکمه رسیدگی به جرایم مقامات عالیرتبه رژیم سابق عراق در دسامبر سال ۲۰۰۳ تاسیس شد اما به دلایل امنیتی پیشرفت کار آن کند بوده است.همزمان، گزارش شده است که وقوع دو انفجار در پایتخت عراق تلفاتی برجای گذاشته است.پولیس بغداد گزارش کرده است که صبح روز چهارشنبه یک موتر بمب گذاری شده در برابر یکی از مراکز استخدام اردوي درغرب بغداد منفجر شد.این محل در یکی از میدانهاي هوایي متروکه بغداد واقع است که نظامیان عراقی و آمریکایی پایگاه هایی را در آن ایجاد کرده اند.مرکز استخدام اردوي در این میدان قبلا نیز هدف حمله قرار گرفته بود. در این انفجار حداقل شش نفر کشته و بیش از بیست نفر دیگر زخمی شده اند اما با توجه به شدت انفجار، برخی شاهدان عینی افزایش آمار تلفات را محتمل دانسته اند.در این حمله، راننده اتومبیل حاوی مواد منفجره در یک عملیات انتحاری این خودرو را به میان صف داوطلبان استخدام راند و سپس آن را منفجر کرد.ساعتی بعد، وقوع انفجار دیگری در بغداد گزارش شد اما خبری در مورد جزییات و تلفات احتمالی آن نرسیده است

رد ادعای ...

حکیمی افزود: ((این افرادبرای امریکایی ها دراین منطقه درموردفعالیت های مجاهدین جاسوسی میکردند، ماهمچون افرادزیادی را تحت حملات خویش قرارداد ه ایم و خواهیم داد.))

اما لطف الله مشعل سخنگوی وزارت امورداخله درموردواقعه فاریاب گفت که تاکنون برای آنهادراین موردکدام اطلاعی نرسیده است.

همچنان درتنگی ابریشم درموردقتل پنج تن عسکردولتی ادعای سخنگوی طالبان راجنرال ظاهرعظیمی، سخنگوی وزارت دفاع طی مصاحبه یی ردنموده و آنراپروپاگند طالبان خواند. پژواک

د غلو یوه بله ...

مشعل زیاته کړه دغو کسانو لاره شکونه کوله او غوښتل يې د خلکو مالونه ولوټي. تر دې وړاندې هم په دوه درې خله وسله وال کسان د غلاو او شوکو په تور نیول شوی دی. هغه خلک چې له کورونو يې مالونه لوټ شوی وایی وسله وال غله زیاتره پولیسی یونیفورم اغوندی او د تلاشی په بهانه کورونه پلټي .

بل پلو ته پولیسو خبر ورکړی چې په پروان ولایت کې هم د ناڅاپی عملیاتو په ترڅ کې دری ته وسله وال غله نیول شوی. د پروان د امنیې قوماندان جنرال سید خیلی ویلی چې دغو غلو له سیمې څخه یو موټر غلا کړی و که څه هم خلك ددغو مشهور غلو نیونی ته خوښ دی د پروان امنیتی چارواکی وایی اوس هلته وسله والی غلا وي او شوکی کمی شوي دي.

نیروهای ای ساف...

وی افزود: لازم نیست که از شماری سربازان بگویم ما نظر به وضعیت امنیتی هر محل نیروهای خود را در انجا جابجا می کنیم ارسال نیروهای بیشتر بستگی به وضعیت امنیتی دارد. من به شما اطمینان می دهم که در جریان انتخابات یک محیط پر امن و با ثبات را فراهم خواهیم ساخت ایتم ارداغی افزود که در صورت نیاز از نیروهای ذخیره که در خارج از افغانستان به شکل اماده باش وجود دارد کمک گرفته خواهد شد اما او از شمار و کشور یکه این نیروها در ان به شکال اماده باش حضور دارند چیزی نگفت قوماندان ای ساف افزود که نیروهای ناتو در نظر دارند که در مرحله سوم افزایش سربازان خود نیروهای خود را به ولایات جنوبی افغانستان نیز گسترش دهند.

په کنړ کې د مخالقینو...

خو ځانې زیان يې ندی رسولی خو دی ځرګندوی چې د سرکانو ولسوالی کې په امنیتی پوستی د نامعلومو وسله والو کسانو په برید کې بیا دری پولیس او یو ملکی وګړی ټپیان شول ټپیان په بګرام کې د انتلافی ځواکونو مرکزو ته استول شوی او وروستی راپورونه وایی چې د دوو ټپیانو حالت نازك ښودل شوی . که څه هم د پېښې عاملین نیول شوی ندی او په ښکاره پر چا دا شك نه کیږی وفا وایی پولیسو ته يې امر کړی چې یوازی د څو ساعتونو په دننه کې دې یا برید کوونکی ونیسی او یا دی خپلې وظیفی ترك کړی. په کنړ کې د طالبانو او القاعده سربیره ځینی وختونه د تښتیدلی تنظیمی مشر ګلبدین حکمتیار پلویان هم په چریکی بریدونو لاس پورې کوي.

په شمالی ولایتونو...

چې د جګړو پر مهال د بیلا بیلو رژیمونو د نسکوریدو وروسته د هیواد په هره سیمه کې د وسلو انبارونه د سیمې د واکمنې ډلې لاس ته ورغلی او یوازی په ټول هیواد کې د ملګرو ملتونو د نوی پیل د پروګرام د راپور له مخې له یو ځلویښت زرو څخه زیات هغه وسله وال بې وسلې شوی چې له دفاع وزارت سره ثبت و چې د ګوت نیونکو په وینا ډیری زړی وسلې يې دی بهیر ته سپارل شوی دی او هغه وسلې چې د DDR له بهیر څخه وړاندی د سیمیزو وسله والو په اوږدو کې لیدل کیدی او ډیری نوې وی د بې وسلې کولو پروګرام ته ندی سپارل شوی . د شمالی ولایتو د زیاترو خپلسرو قوماندانانو د زور زیاتی له امله ډیری کورنۍ په زیړی دشت او د هرات په مسلخ کمپونو کې شپې تیروی.

تولید مواد مخدر...

که تولید مواد مخدر غیر قانونی درافغانستان با پیمانه گسترش یافته که خطر برای روند دیموکراسی اینکشور شمرده میشود. گزارش یادشده ازسوی این سازمان که مراکز آن درشهرویانا است می گوید یک بخش از کوکنار کشت شده درافغانستان درسال گذشته از طریق کشورهای منطقه به روسیه وکشورهای دیگر به اروپا نقل شده است .درگزارش یادشده روسیه با بیش از یک میلیون استفاده کننده از هیروئین به عنوان بزرگترین بازار این ماده دراروپا خوانده شده است. اداره مبارزه با مواد مخدر سازمان ملل متحد از کشورهای جهان خواسته است تا در از بین بردن کشت وتولید مواد مخدر به افغانستان کمک وهمکاری عاجل نمایند.

نشست سه جانبه ...

معین وزارت امور عودت مهاجرین در راس هیاتی وارد ایران شده و بر علاوه شرکت درین نشست قرار است ازمهاجرین زلزله زده افغان درشهر کرمان ایران نیز بازدید کند .

نشست سه جانبه که هر سه ماه یک بار دیگر دریکی از کشورهای ایران یا افغانستان باحضور مقامات دوکشور ونماینده گان ملل متحد برگزار میشود بررسی کلی دارد بر روند بازگشت مهاجرین افغان به کشورشان ، نحوه توزیع کمک های سازمان ملل متحد وبرنامه های دو کشور ایران وافغانستان برای بازگشت داوطلبانه واسکان مجدد درافغانستان وهرکدام از طرفین ملزم به رعایت تعهداتی میشوند، معین وزارت عودت مهاجرین درمورد تعهدات جلسه اخیر گفت: عودت داوطلبانه ، تدریجی به شکل بسیار نورومال که بتواند دولت افغانستان قدرت جذب مهاجرین را داشته باشد . وی گفت موضوع شکایت عده مهاجرین از دستگیری های اخیر که مطرح شده است نیز از موضوعاتی خواهد بود که با مقامات ایران درمیان گذاشته میشود.

د بیا رغاونې په لور

متصدی صفحه: مطیع الله یاسین

دغازو نوې نل لیکه د هیواد لپاره تر ټولو ستره کټوره اقتصادي پروژه

په دې ورځو کې دغازو دهغه نل لیکې په اړه خبره تودې شوې چې له ترکمنستان څخه د هیواد له لارې بېلابېلو هند ته غځېږي په وروستیو خبرتیاوو کې افغان دولتي چارواکي وایي دهند ولت یې دې ته اړ ایستي چې دغازو په دغې پروژې کاري شانته غور وکړي اودنویو ګامونو پور کولو لپاره وخت وټاکي.

دیوې اونۍ په لړ کې حامد کرزی دهیواد له لارې پاکستان او هند ته دترکمنستان دغازو په لیږدونې څو خلې غږیدلي. له کابل څخه دهند دبحرنیو چارو وزیر نتوارسنګھ دلیدو پرمهال ښاغلی کرزی دهیواد له لارې دغازو دپایپ لاین په غځولو کې دهندوستان دملاتړ غوښتونکي شو.

ورپسې دجدې په اقتصادی سرمشریزه غونډه کې ولسمشر کرزی دپایپ لاین دپروژې په پلي کیدو کې دنړیوالې پانګونې غوښتونکی شو اودتیرې چهارشنبې په ورځ دصنایعو معدن دوزیر په ملتیا دهندوستان په لور راهی شو. ولسمشر کرزی ته دنړۍ سرچینو په حواله بیا هم دغازو دپایپ لاین موضوع دولسمشر دسفر داجنداترټولو مهم ټکي جوړوي خو دا چې په پاکستان او هندوستان دترکمنستان دغازو په پلورلو کې دهیواد څه ګټه ده؟

دمالیې وزیر انوارلحق احدی وایي: پایپ لاین څو ګټې لري یو خو حق العبور هیواد ته ورکول کیږي. لس کاله پخوا دا حق العبور سل میلیونه ډالره تخمین شوی و ښایی اوس زیات شي. دوهم په دې پایت لاین کې کابو درې ملیارده ډالرو سرمایه ګزاري کیږي زیاته برخه یې له هیواد نه تیریږي چې ګڼ شمیر خلکو ته دکار زمینه برابروي. ځینې نور دایمی کارونه بیا وروسته هم وي.

دریمه اقتصادي ګټه له هغه منطقې چې پایپ لاین تیریږي هیواد کولای شي دخپلو ضرورت وړ غازو څخه استفاده وکړي دده په خبره دا یوه ښه اقتصادي پروژه ده په ۱۹۹۱ میلادی کال د پخوانۍ شوروی دواکمنۍ له نسکوریدو سره سم دمنځنۍ اسیا هیوادونو خپلواکې تراسه کړه په ۱۹۹۲ کې ترکمنستان په دې فکر ولویدې چې دخپلو طبعی شتمنیو لپاره په نړیوالو بازارونو کې مشتریان پیدا له روسي څخه اروپا ته دغازو په لیږدونه کې ترکمنستان ځان خپلواکه نه احساساوه ځکه خو یې مخ په وده جنوبی اسیا ته پام واړاوه او دلومړی ځل لپاره یې دهیواد له لارې دغازو دپایپ لاین غځولو وړاندیزوکړ. که څه هم دپروژې ملاتړوشو خو په زمور هیواد کې دامنیت اوسیاسی ثبات دنشتوالی له کبله دې پروژې هیڅکله عملی بڼه ونه مونده.

په ۱۹۹۶ کلونو کې چې طالبان دهیواد په ډیر خاوره واکمن شول او په واک یې منګولې تینګې کړې نو دیونیکال امریکایی او دبریداس ارجنټاینی کمپنۍ ددې بجت پالونکی پروژې دخیرنو لپاره راوړاندې شوې خو پر طالبانو دامنیت دشورا له خوا لګول شوي بندیزونو یو وار بیا ټول پرشا کړل او ترهغې یوه انځوریزه طرحه پاتې شوه خود ۲۰۰۲ کال دډسمبر په ۲۷ نیټه دافغانستان، پاکستان او ترکمنستان دحکومتونو مشرانو په عشق آباد کې دغازو دنل لیکې دغځولو قرار داد لاسلیک کړ. داسیا دپرمختیایی بانک یوه خیرنه ښیي چې پانګوال به دترکمنستان دغازو دنل لیکې له پروژې څخه په سلو کې اولس ګټه پورته کړي.

دهیواد دصنایعو معدن وزیر انجنیر میر محمد صدیق چې دځو کلونو لپاره یې دیونکال دکمپنۍ لپاره کار کړی اووایی دترکمنستان دغازو پرپروژې یې خورا ډیرې خیرنې کړې دي په دې باور دی چې دغازو دنل لیکې پروژه هیواد ته ډیره ګټه رسوي. دامریکا دمره ګټه پکې نشته.

داسیا پرمختیایی بانک په روانه میاشت کې ترکمنستان افغانستان پاکستان ته دغازو دپایپ لاین دجوړولو په تړاو خپل راپور وړاندې کړ. ددې راپور په جوړولو ۱،۲ میلیونه ډالره لګیدلي او دښاغلی صدیق په وینا لاسته راوړنې یې مثبتې دي.

دسویلیزې اسیا مخ پرودې ډیر هیوادونه دخپل صنعتی او اقتصادي او آن پوځي پرمختګ لپاره دغازو انرژی ته مخ په زیاتیدو اړتیا لري.

دځه دباندې یو ملیارد وګړو لرونکی هیواد هندوستان چې کلنی اقتصادي پرمختګ یې د اتو اولسو فیصدو په شاوخوا اټکل کیږي تر ۲۰۲۰ میلادی کال پورې یې دغازو اړتیا په سلو کې اویا زیاتیږي او طبعی ده چې دغازو یوستر رانیونکی هیواد ګرځي. څنګ ته سیال هیواد یې پاکستان هم دخپل پرمختګ لپاره غاز غواړي. ځکه ددوی څو پلورونکی لري ایران ترکمنستان برما او آن قطر هر یو چمتو دی چې پرهندوستان اوپاکستان او نورو سویلیزو اسیایي هیوادونو خپل غاز وپلوري ځکه خو د سیاسی نخرو تکر خپور دي اوله هر پلورونکی سره درانیونکی لیدنې کتنې اوسپکې درندې ژمنې کیږي.

ترولسمشر حامد کرزی دمخه دایران دباندنیو چارو وزیر کمال خرازی هند ته لاړ او هورې یې دپاکستان له لارې هند ته دغازو په رسولو خبرې وکړې. دپاکستان لومړی وزیر شوکت عزیز هم تیره اونۍ کې تهران ته لاړ او له ایرانی چارواکو سره دغازو درانیولو په تړا وغږید. خو که شوکت عزیز په تهران کې خبرې کوې په کابل کې دپاکستان سفیر رستم شاه مهمند وایی هیواد یې دافغانستان له لارې دپاکستان دغازو رانیولو ته لیوالتیا لري. او وایی چې دتولو نه ړومبی که کیږي همدا پروژه به منظوریږي.

خو که پاکستان دترکمنستان دغازو پیرودلو ته چمتو دی هندوستان ښایی له سیال پاکستان څخه دهمدغو غازو له اخیستو څخه ځه ناڅه اندیښنې ولري دواړه اتومي هیوادونه په ۱۹۴۷ میلادی کال له بریتانیا څخه دخپلواکۍ داخیستلو وروسته دکشمیر پرسر ژور اختلافات لري چې درې ځلې یې په جګړو هم اخته کړي دي.

که څه هم په دې وروستیو کې دهند او پاکستان ترمنځ اړیکو نوې بڼه خپله کړې ده خو اسلام آباد ترمنځه دیپلوماتیکې اړیکې ترپخوا ډیرې تودې شوی خو لاهم ښایی ډیر مهال ته اړتیا وي چې دشپږو لسیزو سیاسی اوپوځی سیالی خپل ځای رښتینې دوه اړخیزې ملګرتیا ته ورکړي.

دهیواد امنیتی اوسیاسی ثبات هم په خانګړې توګه دپایپ لاین دعځولو پرمسیر داندیښنې وړپاتې شوي خو په دې وروستیو کې کابل دامریکا په ملاتړ له طالب جنګیالیو سره دپخلاینی هڅې پیل کړې. طالبان له هماغه پیله دغازو دپایپ لاین خنډ ګرځیدلي که څه هم دوی له پوځی اړخه ځپل شوي خو دپانګه والو اودغاز رانیوونکو دډاډ لپاره ددوی سیاسی پخلاینه هم دغازو دپایپ لاین دپروژې لپاره یوډول ضمانت ګڼل کیږي.

دمالیې وزیر احدی له طالبانو سره پخلاینه مهمه بولي خو وایی دغازو پروژه به دطالبانو له ملاتړ پرته هم پلي شي.

داسیا پرمختیایی بانک پخپل خیرنیز راپور کې هیله څرګنده کړې چې دترکمنستان دغازو پایپ لاین جوړولو کار به په ۲۰۰۶ کال کې پیل شي دا نل لیکه چې اټکل کیږي په کال کې به ۳۳ ملیارد کیوبیټ میتر غاز داتموسفیر په سل درجې فشار ولیږدوي تول ۱۶۸۰ کیلو متره اوږدوالی او شپږپنځوس انچه پلنوالی به ولري چې دتول لګښت اټکل یې له دریو څخه تر درې نیمو ملیاردو ډالرو پورې کیږي په ګاونډي ترکمنستان کې دامریکا دسفیرې تري سی انجا کوفسن له خولې ویل شوي چې امریکایی کمپنۍ ددې پروژې له پلي کیدو سره مینه لري. خو په واشنګټن کې افغان سفیر سید طیب جواد په دې ورځو کې له ارجنټاین ته ولاړ او دګرځنده سفیر باور ښایی ارجنټاینی چارواکو ته وړاندې کړ. ښاغلی جواد له ارجنټاین څخه وغوښتل چې دانرژی او غازو په پروژو کې په افغانستان کې پانګونې وکړي. وړاندې دبریداس ارجنټاینی کمپنۍ هم دیونیکال په ټیر دترکمنستان دغازو دنل لیکې له جوړولو سره علاقه څرګنده کړې وه. له بلې خوا که څه هم اسیاسی بانک چمتو دی چې دپروژې په پانګونه کې ونډه واخلی خو افغان حکومتی چارواکی خصوصی سکتور اوپه دې لړ کې آن افغان پانګوالو ته سترګې په لار دی چې راوړاندې شي او دپروژې دلګښت لپاره یوه ګډه جرګه ګی جوړه کړي.

ویل کیږي دمارچ یا اپریل په میاشت کې به افغان ترکمن او پاکستانی اړوند چارواکی په اسلام آباد کې غونډه وکړي او داسیا دپرمختیایی بانک دراپور په رنړا کې به پریکړه وکړي چې څنګه او څه مهال دغازو دي پروژې ته چې له تیرو دیارلسو کلونو راهیسې دکاغذ پرمخ پاتې ده عملي بڼه ورکړي.

دامو یاغی څپې دافغانستان پوله نړوي

دامو سیند چې زمور هیواد او ازبکستان هیواد سره بیلوي دبلخ ولایت ددریو ولسوالیو په څنډه کې بهیږي چې څپو یې دشورتپې، کلدار او ددولت آباد ولسوالی دبلخ ولایت دچارواکو په وینا زیانمنې کړي دي. دبلخ والی عطا محمد نور وایی چې دامو سیند دشورتپې ولسوالی څو میتری ته رارسیدلې اوپه سلګونو کورنۍ یې بې ځایه کیدو ته اړ ایستلی دی. والی وایی چې له یونیم کال راهیسې دامو سیند دهیواد خاوره تهدید وي او زیاتوی چې که دولت پاملرنه ونکړي ښایی دشورتپې ولسوالی دفتر دامو سیند لاندې کړي.

ښاغلی نوروایی چې دازبکستان دپوځی کشتیوتګ راتګ زمور حریم ته ددې لامل ګرځي چې دهیواد په سلګونو هکتاره خاوره دامو سیند دڅپو لاندې شي. داکشتی زمور دهیواد په حریم کې تګ راتګ کوي. دا ربنتیا هم ډیره جدي ستونزه ده. دامو په غاړو کې پراته هیوادوال ډیر بیوزله خلک دي. ښاغلی نور وویل چې افغان ولسمشر دکورنیو، بهرنیو چارو اودکلیو دپراختیا له وزیرانو سره یې داخبره شریکه کړې او دهغوی یې دبلخ ولایت دسرحدی ولسوالیو داوسیدونکو له دغو ستونزو څخه خبر کړی او زیاتوی چې دکلیو دپراختیا وزارت دکلدار په ولسوالی کې سم لاسې یوه پروژه پیل کړي چې دسیند دڅپو مخه ونیسي. دشورتپې یو اوسیدونکی چې ځمکه یې څپو لاندې کړې وایی کلی یې دامو سیند لاندې کړي او ددوو زره هکتارو څخه زیاته ځمکه په کلي کې امو سیند لاندې کړې ده. دی وایی که دامو څپې زیاتې شي هره ورځ پنځوس کورونه دامو له غاړې نه بې ځایه کیدو ته اړوخي.

داحمد ضیا مسعود په مشری یو لوړپوړی کمیسیون ته دنده ورکړل شوې دامودسیند دزیانونو پلټنه وکړي او دڅپو دمخنیوی لپاره دبیارغونې لارې چارې وسنجوي. اودګاونډي ازبکستان هیواد ته خبر ورکړي چې نوري کښتی زمور هیواد اوبو ته رانشي او هغه افغانان چې دامو سیند څپو ځپلي دي ورسره مرستې وکړي. دبلخ والی وایی: له بده مرغه دغه کمیسیون تراوسه په دې نه دی توانیدلی چې خپله دنده عملاً پیل کړي او بلخ ولایت ته ژر تر ژره سفر وکړي.

داکتر سید حبیب احمدی چې دبشري حقوقو یو فعال دامو سیند کې یې زیانونه په ستړګو کتلي وایی: دهیواد خاوره ستونزو څخه خبر ده او دامو دسیند څپې په اسانۍ سره کولای شي چې دافغانستان خاوره لاندې کړي.

دی دا هم وایی چې هره ورځ دهیواد په زرګونو متره خاوره دامو سیند لاندې کوي او زیاتوی چې دسیند مسیر هم تغییر کړي او دهیواد په خاوره کې بهیږي. دی وایی بل پلوته دازبکستان دولت په منظمه توګه خپل سرحدونه تینګوي محلی واکمن او دمرکزي دولت چارواکي په اقدام بریالی نه شول.

هغوی چې کورونه له لاسه ورکړي دسرپناه له نشتوالی سره مخامخ دي. ده وویل چې دسیند او دشورتپې د مرکز ترمنځ یوازې خلویښت او پنځوس متره فاصله ده چې څو ورځې وروسته به نه هلته خلک ولرو اونه اداري واحد.

ویل کیږي چې په کندز کې هم په شیرخان بندر او ځینو نورو سیمو کې چې دامو په څنډو کې پرتې دي له ورتنه تخریباتو سره مخامخ دي او که چیرې دولت په دې برخه کې ډیر ژر اقدام ونکړي ددوبی په فصل کې چې داوبو سطحه او څپې جګیږي د هیواد ډیره نوره خاوره به هم دازبکستان قېلرو ته دامو سیند ورګډ کړي.

هفتگی

قلم سالار خان

در تهیه، ترتیب و تنظیم این صفحه که هر پنجشنبه به نشر می رسد آقایان گل مولا، ابو حسیب نابلد، خسرو محیا و بکتاش جان کنده و مسوولیت عواقب آنرا عهده دارند، اما افتخار، حق الزحمه و مکافات مادی و معنوی آن به خودم یعنی جناب پوهوهو تعلق دارد، دست شان خلاص

څه لیدلی نابلد څه اوریدلی

خپلې وایی چې اوس د طالبانو له خپلو چارواکو سره خبرې رواني دي که چیرې خبرې مثبتې نتیجې ورکړې کیدای شي چې د امن او امنیت د راتللو په برخه کې به څه نتیجې ورکړې. خو خپلې نور هیواد وال پدې اند دي چې د ا هغه کسان دي چې په اوسنیو شرایطو کې د هغو طالبانو ترمنځ چې وسله وال بریدونه کوي زیات نفوذنه لري که چیرې له دوی سره دولت په تفاهم هم ورسیږي بیا به هم د طالبانو او تروریستي عناصرو له خوا د هغوی تر خپله توانه پورې ښکاره او غلچکي بریدونه پای ته ونه رسیږي.

خپلې وایی چې د هیواد په ټولو ادارو کې د رشوت او اختلاس ناوړه دود خپل اوج ته رسیدلی دی.

د کارونو درواند والی په اندازه د افغانیو، کلدارو او ډالرو له ورکولو څخه کار اخیستل کیږي.

خو په مقابل کې خپلې وایی دا رشوتونه او اختلاس څکه موجود دی چې معاشونه کم دی ان چې په لوړ دولتي معاش کرایی کور هم نیول کیدای نشی د کور نور لګښتونه خو لا په خای پریږدی.

که چیرې د رشوت او ختلاس مخه نیول کیږي باید چې د لګښتونو په پام کې نیول سره دولتي معاشونه لوړ کړای شی په دولتي او خصوصي سکتورونو او ادارو کې د کار په مقابل د حقوقو ورکړه کنترول او څارنې لاندې ونیول شي د حقوقو د ورکړې په برخه کې خانګړې قوانین را منځته شي.

نمی دانم این خانه خراب کی بود که برای اولین بار مشوره داد: ((در عشق و در جنگ هر ناروایی روا است)) این مشوره خانه بر انداز نه تنها ثبت کتاب ها شد بلکه سینه به سینه و کله به کله تا به این جا یعنی زمانه ما (که هزار ها و صدها هزار نهاد و سازمان وکمیته و موسسه و اداره و مرکز و کمیسیون و ریاست و وزارت مصروف و سرگرم و دست اندر کار ناروا و روا بوده و می خواهند و تلاش دارند و عرق میریزند که کاه از شالی جدا کرده جوازو ناجواز، حلال و حرام، حق و ناحق، درست و نا درست را، یکسو کرده مرز میان آنها ترسیم و یکی را محکوم و دیگری را برائت دهند) انتقال شده است.

و آنهم گر شرایطی که اکثریت و اجماع دانشمندان، متخصصان، پروفیسوران، کار دانان، صاحبنظران، خبره گان، کار شناسان، عالمان، آموزگاران، سیاستدانان محققان وحتی مشاوران اعم از ارشد و نابالغ و... و ... متفق الرای اند که روا، روا است و ناروا ناروا! مگر معلوم نیست که بازهم و هنوز هم عده یی به همان مشوره دل بسته و و با همه گیرنده ها چنان به آن چسپیده که باور مند شده اند هر ناروایی روا است.

بگونه مثال اگر رشوه ستانی چور واختلاس، حق تلفی وچشم سفیدی... و ... بیداد کند و سراسر ملک را اشغال هم کرده باشد. عده یی،حتی آنهاییکه گاهی هم عاشق نشده و هیچگاهی حتی برای حصول رضای خدا هم نجنگیده اند، به این امر باور وعقیده پیدا کرده اند که در عشق و جنگ هر ناروایی روا است. نکند که با این همه ترقی و تعالی که بشریت طی ۲۱ قرن به آن دست یافته است چوکی جای معشوق و حکومت جای جنگ را گرفته باشد و این عده رسیدن به وصال معشوق (چوکی) را عشق و حکومت کردن را جنگ کردن تعبیر کرده و هر ناروایی را روا می دانند.

طنز

در عشق و درجنگ هر ناروایی رواست!

صلاح الدین

از تصایح جناب پوهوهو صاحب

فراموش مکن!

بدنامی که از سر گذشت چه یکدفعه چه صد دفعه

خبردار!

ماده رندی پیشه کن، پیروزی از آن تست

باخبر!

در ناتوانی دست و در توانایی گلوی دوستان را فشار بده

یادت نرود!

همیشه زیر قولت بزن، مردم فراموشکار و مهربان هستند

هوشدار!

وعده خلاقی شرط اول موفقیت است

طنز

قصه ای از مکتب

نورانی

در میان همصنفی های ما لطف الله بیشتر از همه در فتبال لایق و بی جوره بود، شوت محکم و مستقیم داشت و بقول گفتان صنف ما شوت او را فلک گشتانده نمی توانست مخصوصاً وقتی که پینالتی میزد.

به همان اندازه که لطف الله در فتبال لایق بود، در درس هاکند وضعیف بود. بچه ها می گفتند از بس توپ را کله کرده است درس در مغزش نمی نشیند.

وقتی که امتحانات فرا میرسید، روزگار او خراب می بود ولی او چاره کار را یافته بود. در مضامینی که امتحان تحریری داشت چاره خود را می کرد. در انواع نقل ، نقل کردن به میتود (تعویذ) مهارت پیدا کرده بود. دو سه شب می نشست و تمام مضامین مکتب را در کاغذ های کم برو دراز به خط ریز می نوشت و بعد آنها را به شیوه ایکه بلد بود قات می کرد. هر تعویذک او که به آسانی در کف دستش جامی گرفت و بسادگی ورق زده می شد، متعلق بیک مضمون می بود.

باری در یکی از امتحانات وقتی که صبح به صنف آمدیم او را خوشحال و سرحال یافتم. گفتم: - امروز کیفت کوک اس ... مثلی که برای امتحان خوب آمادگی گرفتی.

خندیده آهسته گفت:

- این طور آمادگی دارم که حیران بانی... بعد آهسته پاچه های پطلونش را اندکی بالا نموده جوراب هایش را نشان داد. فهمیدم که " تعویذک" ها را جا بجا کرده گفتم:

- امروز امتحان جغرافیه داریم... بخیالم تمام درس هاره تعویذ ساخته ای.

جواب داد:

- نه تنها مضمون جغرافیه ره بلکه تمام مضامینه....

به جیب ها وپشت یخن خود اشاره کرده گفت:

- امروز بیادرت با شانزده مضمون مجهز اس.

معلم جغرافیه به صنف داخل شد وبعد از اینکه برای همه ما ورق های سفید را توزیع کرد بروی تخته نوشت:

" سوال اول حتمی: موقعیت جغرافیایی، پیدا وار ووضع اقتصادی کشور هند را شرح بدهید"

بعد سوال های دیگر را هم نوشت و آنگاه همراه تباشیر سرخ به خط درشت در یک گوشه تخته نوشت:

" نقال نا کام مطلق است. "

معلم جغرافیه خیلی سخت گیر و زرنگ بود، به آسانی ممکن نبود کسی بتواند نقل کند.

سرها بروی ورق های سفید خم شد. هر کس می کوشید تا آنچه از جغرافیه یاد گرفته بروی کاغذ بریزد، گاهگاهی سرم را بلند می کردم و به لطف الله نظر می انداختم وضع او خراب بود، چنان ناراحتت و پریشان بود که گویی روی تا به داغ نشسته. نه روی چوکی صنف، میکوشید چشم معلم را غلت داده یکی از تعویذک ها را بکشد و چاره خودرا بکند، معلم مرتب در صنف قدم می زد.

امتحانات گذشت. چند روز بعد که معلم جغرافیه به صنف آمد، با دیدن لطف الله خنده اش گرفت، آنوقت بکس خود را باز نموده پارچه لطف الله را از آن بیرون آورده گفت:

- لطف الله واقعاً شهکار کرده، اکنون من پارچه او را برای همه تان می خوانم تا ببینید که جواب سوال اول را چگونه نوشته است.

معلم به خواندن پارچه او این طور شروع کرد:

" کشور هندوستان واقع است در زاویه الف، ب، ج، و مساویست با... ناپلیون که درین وقت بحیث قنسل اول انتخاب شده بود... مقداری تیزاب گوگرد را بالای کاغذ لتمس سرخ انداخته... در کانگرس ویانا فیصله شد که... عنصری بلخی شاعر توانای عصر غزنویان گوید، کوتاه ترین فاصله بین دو نقطه را خط مستقیم گویند، دریای مسی سی پی که قابل کشتیرانی می باشد... دولت انگلستان ادعا کرد که... هر عاملی که جسم ساکن را متحرک و متحرک را ساکن سازد... باعث امراض از قبیل... کلور، بروم، ایودرفلور از خاندان الوان بوده... وجود ولی در عقد نکاح شرط است... و بنا بر این حالت فاعلی اسم آنست که... بعلت داشتن هوای گرم و مرطوب برنج ودیگر حبوبات... چون در تیزاب حل نمی شوند، فلزات نجیبه نامیده شده. مجموع همین علل وموجبات آتش جنگ اول جهانی را مشتعل ساخته... مثال آن اینست... دو چشمت عین بادام است یادم است انسان را، لب لعل تو یاقوت است یاقوت مرجان را."

مانمی توانستیم از خنده خود را بگیریم، لطف الله سرخ شده بود وخیلی نا راحت بنظر می رسید.

قصه ازین قرار بود که بیچاره لطف الله هر بار که یکی از تعویذک ها را از جراب یا از جیب هایش می کشید و یک سطر می نوشت متوجه می شد که متعلق به مضمون دیگری است. آنرا دوباره تیر کرده دیگری را می کشید ونتیجه همان شد که معلم جغرافیه برای ما خواند.

بیژن نیازی

آشفته بازار

هنوزم دهشت از جنگ و جدال است
هر اسان مردم از قتل و قتال است
جنون بگرفته مامور ، داد میزد
که راحت در وطن امر محال است
دریغ از مردم بیچاره یی ما
چنین در مانده و اشفته حال است
همان خونخوار گان از نام مردم
درینجا صاحب مال و منال است
به هر جا صحبت از ظلم است و بیداد
ضعیفان لقمه گرگ و شغال است
همینجاست قصه آجوج و ماجوج
بهرجا طمطراق و قیل و قال است
ازین کرسی پرستی و بغاوت
وطن اشفته بازار را مثال است
(نیازی) کن فرار معطل نشاید
که امد امد خرد جال است

ERADA Daily

اراده درویرایش وپیرایش مطالب دست بازدارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان سرک مسجد حاجي میر احمد)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تیلفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۳۷۲۶

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
eradadaily@ hotmail.com Deputy: Suhrab "Didar"

اراده
زیر نظرهیات تحریر انتشار مییابد
موسس و صاحب امتیاز: سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"
روزنامه آزاد و ملی نشریه مرکز نشرات افغان
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوي نویسنده کان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین: صدیق الله "صادق" واحمد شاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکز نشرات قیمت یک شارد ۳ افغانی